

Acta de l'espai de treball:

L'EFECTE DELS CREUERS A LA DESTINACIÓ BARCELONA

Dia: 20 juny 2016

Lloc: Sala Món. Barcelona Activa. C/ Llacuna, 162-164. Barcelona

Hora: 18:00h

Relators

Sr. Daniel Imbert-Bouchard

Sr. Ramon Serrat

Assistents

Sra. Hortensia Fernandez	Ecologistes en Acció
Sra. Maria Garcia	Ecologistes en Acció
Sr. Marc Montlleó	BR Barcelona Regional
Sr. Nuno Margalho	BR Barcelona Regional
Sra. Anna Puiggròs	BR Barcelona Regional
Sr. Xavier Suñol	Ajuntament de Barcelona
Sr. Carles Ferrer	AGUICAT Associació de Guies de Turisme de Catalunya
Sr. Miguel Sanchez	Estudiant CETT-UB
Sr. Josep Anton Rojas,	Turisme de Barcelona
Sr. Joaquim Delgado	AAVV Clot Camp de l'Arpa (ABTS)
Sr. Jaume Font	CETT-UB

Oficina Pla Estratègic de Turisme

Sr. Albert Arias

Sr Joan Casals (Momentum^{co})

Sr. Jordi Moll

Desenvolupament de la sessió

La sessió s'inicia amb unes paraules de benvinguda del Sr. Albert Arias, responsable del Pla Estratègic de Turisme 2020 de la ciutat de Barcelona en les que agraeix l'assistència a l'espai de treball i emmarca la reunió dins el procés d'elaboració del Pla Estratègic, fent èmfasi en que ens trobem en la fase de diagnosi.

Posteriorment, Joan Casals, de l'equip Momentum^{co} explica la dinàmica de la sessió que consisteix en:

1. Presentació breu i inspiradora per part dels relators, el Sr. Daniel Imbert-Bouchard i Sr. Ramon Serrat, per tal d'aportar el seu punt de vista sobre l'estat de la qüestió i llençar preguntes per estructurar el debat.
2. Debat obert entre els participants
3. Repartiment als participants i complementació per part d'aquests d'unes fitxes de prioritats per tal de recollir, a la vista del debat generat, aquells aspectes que cadascú considera més rellevants a tenir en compte de cara a l'elaboració de la relatoria del diagnosi sobre el tema en concret.

Principals idees aportades

A. NECESSITAT D'AUGMENTAR EL CONEIXEMENT SOBRE LA REALITAT DELS CREUERS A TRAVÉS DE:

- A.1 Comprendre millor com és i com actua el “creuerista”
- A.2 Obtenir dades de qualitat sobre l'impacte que generen els creuers a la ciutat a diferents nivells: social, econòmic, ambiental, ...
- A.3 Realitzar un estudi rigorós i independent comptant amb la participació dels veïns.

B. LA PRÒPIA NATURALESA DEL MODEL TURÍSTIC DE CREUERS FA QUE GENERI CERTS IMPACTES NEGATIUS A LA CIUTAT

- B.1 Els creuers representen un model de turisme massiu, depredador, volàtil i tancat, amb poca repercussió econòmica en el seu entorn territorial.
- B.2 Els creuers generen certs impactes negatius a la ciutat de Barcelona que cal gestionar des de l'Ajuntament:
 - Problemes de mobilitat i massificació de certs espais, tot i que aquest efecte és similar al provocat pels visitants de destinacions costaneres.
 - Impacte mediambiental amb possible afectació per a la salut pública.
 - Baixa distribució dels beneficis dels creuers a la ciutat.
 - Impacte laboral
- B.3 El repte és gestionar correctament el flux turístic en augment en un context de creixement global del turisme (també el de creuers).

C. ALGUNES PROPOSTES D'ACTUACIÓ PER TAL DE GESTIONAR EL FENOMEN DELS CREUERS I MINIMITZAR L'IMPACTE QUE GENERA CAP A LA CIUTAT

- C.1 Augmentar el pes de l'Ajuntament en la governança del Port de Barcelona.
- C.2 Regulació del sector, amb visió àmplia i que afecti a tota la cadena de valor (combustible, gestió de residus, hores d'escala, ...), per tal de convertir els creuers en un model de turisme més sostenible
- C.3 Incidir en la fiscalitat com a forma de distribució d'obtenir ingressos i millorar la redistribució de l'impacte econòmic.
- C.4 Potenciar la mobilitat independent o en grups petits dels creueristes per evitar massificacions.
- C.5 Gestió d'ús dels principals punts d'interès turístic (nombres màxims de persones per grup, ...).
- C.6 Gasificació del port.
- C.7 Incidir en les estratègies de promoció de la ciutat.

Detall de les aportacions

A. NECESSITAT D'AUGMENTAR EL CONEIXEMENT SOBRE LA REALITAT DELS CREUERS A TRAVÉS DE:

A.1 Comprendre millor com és i com actua el “creuerista”

- Hi ha poques dades, però sembla ser que els creueristes són molt heterogenis entre ells.
- Disposem de dades molt generalistes. Seria bo tenir dades concretes i segmentades sobre el tipus de turista i el seu comportament: creuerista de base vs creuerista de trànsit. % de gent que baixa, què fan? Com es comporten? Què generen (residus)?, ...
- Hi ha una diversitat de models de turisme dins dels creuers, cadascun fent un ús divers de la ciutat. Els que generen un major impacte negatiu són els que estan en transit, fent un consum ràpid de la ciutat sense que repercuteixi en l'economia local. Cal potenciar un model de turisme més individual.
- Existeixen 3 tipus bàsics de creueristes: els que fan una excursió a la ciutat (4,3 hores de mitjana), els que no surten del vaixell i els que seleccionen Barcelona com a hub per a iniciar o acabar el creuer. Aquests darrers són els que deixen més riques a la ciutat, ja que molts allarguen l'estada.
- Del total de turistes de creuers anuals, 1,1M estan de trànsit, però la resta inicien o acaben creuers a Barcelona, aportant molta més riquesa a la ciutat.

A.2 Obtenir dades de qualitat sobre l'impacte que generen els creuers a la ciutat a diferents nivells: social, econòmic, ambiental, ...

- Manca de dades en general: ambientals, mobilitat, ús, n^o visitants, treballadors del sector, valor econòmic, fluxos, ...
- És indispensable diagnosticar bé el sector econòmic dels creuers, ens falten dades suficients per entendre la seva complexitat.
- Obtenir més informació (externalitats ambientals, rutes del turisme, ...)
- Dades i transparència sobre l'impacte del sector dels creuers a la ciutat. També sobre les obligacions que suposa aquest sector al Port de Barcelona.
- Millorar l'accés a la informació sobre la gestió de residus, les condicions laborals, ...
- Cal mesurar les externalitats dels creuers.

A.3 Realitzar un estudi rigorós i independent comptant amb la participació dels veïns.

- Manca un informe independent de tots els efectes.
- Necessitat de fer un estudi independent sobre impacte econòmic, social i ambiental dels creuers a la ciutat de Barcelona, amb participació veïnal.
- Cal estudi independent rigorós de tots els eixos indústria-impactes econòmics, socials, ambientals: qui es beneficia i qui paga?
- Generar diagnosi participativa amb FAV, ABTS, AVV, ...
- Desacord amb el document base de la relatoria, ja que es basa en un informe que no es considera imparcial.

B. LA PRÒPIA NATURALSA DEL MODEL TURÍSTIC DE CREUERS FA QUE GENERI CERTS IMPACTES NEGATIUS A LA CIUTAT

B.1 Els creuers representen un model de turisme massiu, depredador, volàtil i tancat, amb poca repercussió econòmica en el seu entorn territorial.

- El model de creuers, és el màxim exponent d'un model de turisme depredador.
- El sector de creuers és una indústria molt volàtil.
- Existeix una discussió global sobre el model turístic que representen els creuers. El creuer és el paradigma del turisme massiu, en mans de multinacionals, molt desarrelat d'allò local.
- Els creuers representen un model de negoci tancat, que pràcticament no repercuteix en el seu entorn territorial.
- Trencar dinàmiques del model creuers.
- Model turístic ciutat/creuers
- Com trencar un model preestablert i força captiu.

B.2 Els creuers generen certs impactes negatius a la ciutat de Barcelona que cal gestionar des de l'Ajuntament:

- **Problemes de mobilitat i massificació de certs espais, tot i que aquest efecte és similar al provocat pels visitants de destinacions costaneres.**
 - Problemes de mobilitat: la concentració en llocs concrets i hores concretes generen problemes de mobilitat (autobusos o vianants).
 - Massificació certs punts de la ciutat
 - Alta intensitat d'ús de l'espai públic
 - Visites low cost massificades i poc diversificades.
 - Ocupació de l'espai i mobilitat.
 - Els visitants que provenen de destinacions de la costa catalana, generen un impacte similar o inclús superior al dels creueristes en quant a mobilitat i massificació de certs espais, aportant major impacte econòmic, segons els estudis.
- **Impacte mediambiental amb possible afectació per a la salut pública.**
 - Alts requeriments ambientals
 - Impacte ecològic
 - Impacte per a la salut pública: emissions de CO2 dels creuers.
 - Impacte mediambiental pel que fa a la generació i gestió de residus. Què en fan? Els llencen al mar? Els incineren?
- **Baixa distribució dels beneficis dels creuers a la ciutat.**
- **Impacte laboral**

B.3 El repte és gestionar correctament el flux turístic en augment en un context de creixement global del turisme (també el de creuers).

C. ALGUNES PROPOSTES D'ACTUACIÓ PER TAL DE GESTIONAR EL FENOMEN DELS CREUERS I MINIMITZAR L'IMPACTE QUE GENERA CAP A LA CIUTAT.

C.1 Augmentar el pes de l'Ajuntament en la governança del Port de Barcelona.

- Que els poders públics millorin la capacitat d'intervenir en el port de Barcelona.
- Necessitat de major competència municipal del port: governança del port
- Com a ciutat no tenim control ni del què es decideix ni del que passa al Port.
- La manca de poder de decisió de l'Ajuntament de Barcelona en el sí del Port és una anomalia a nivell europeu.
- El diàleg port-ciutat és bàsic per poder incidir en la seva planificació a la ciutat.
- Des de l'Ajuntament cal posar de relleu la necessitat de fer canvis en la governança del Port, per l'impacte que la seva activitat té en la ciutat.
- Governança port – ciutat: drets i deures del Port cap a la Ciutat

C.2 Regulació del sector, amb visió àmplia i que afecti a tota la cadena de valor (combustible, gestió de residus, hores d'escala, ...), per tal de convertir els creuers en un model de turisme més sostenible

- Cal exercir una pressió forta al Port a través de regulacions. En aquest sentit Barcelona podria ser pionera a la mediterrània i intentar adoptar regulacions vigents al nord d'Europa.
- Regular per tal d'aconseguir que les empreses del sector facin les coses de certa manera que disminueixin els impactes negatius.
- Major nivell exigència respecte a la cadena del model creuers (autocars més nets, taxi elèctric, bicicleta, ...).
- Regulació de les condicions en que han d'atracar els vaixells (combustible, hores, excursions, ...).
- Barcelona com a punta de llança d'un model de creuers més sostenible (si és que pot ser).
- El número d'hores que passen atracats a port és bàsic, ja que pots descongestionar determinats punts, i desviar turistes a l'àmbit metropolità. Els creuers de luxe, o més cars, passen més hores a la ciutat i ofereixen paquets a fora (ex. Vinyes del Penedès).
- Regulació i limitació
- Regulació dels creuers a curt termini per a un decreixement a mig termini.

C.3 Incidir en la fiscalitat com a forma de distribució d'obtenir ingressos i millorar la redistribució de l'impacte econòmic.

- Amb la finalitat d'incrementar l'impacte econòmic, sorgeix la oportunitat de que s'apliquin taxes turístiques als creuers. Actualment s'aplica un impost, la recaptació del qual és baixa, ja que els creuers rarament tenen estades superiors a les 12h. El destí té aquí l'oportunitat d'augmentar l'impost econòmic sense que això quedi reflectit en un descens del nombre de creueristes ni de vaixells. Una bona estratègia per aconseguir aquest objectiu és baixar el mínim a partir del qual es cobra la taxa. Tenint l'exemple dels hotels, que van pensar que la taxa els suposaria un descens del seu volum de negoci, aquest impost no tindrà efectes en l'activitat dels creuers.

- BCN és una ciutat “icona”, cal treure partit d’això per imposar noves taxes i bonificacions que regulin l’impacte ambiental.
- Fiscalitat com a forma de distribució dels ingressos.

C.4 Potenciar la mobilitat independent o en grups petits dels creueristes per evitar massificacions.

- Reduir grups organitzats a 25 persones amb ràdios, apropar parades d’autobús a les destinacions per reduir els desplaçaments a peu.
- En vistes d’evitar la saturació d’espais, seria convenient que el transport públic arribi al port amb el fi de que els creuerista viatgin d’una manera més independent.

C.5 Gestió d’ús dels principals punts d’interès turístic (nombres màxims de persones per grup, ...).

C.6 Gasificació del port.

C.7 Incidir en les estratègies de promoció de la ciutat.